

Szakmai beszámoló
a „Mindennapok és nagypolitika. Sopron aranykora az országgyűlések évszázadában”
című időszakos kiállítási pályázati program megvalósulásáról
(pályázati azonosító: 3506/01757)

A kiállítás megrendezésének apropóját az 1622. évi királyné-koronázó országgyűlés 390. évfordulója szolgáltatta. A kiállítás nem csupán ennek az országgyűlésnek állított emléket, hanem a 17. század többi soproni országgyűlésének is, sőt a 17. század történetének szintézisét igyekezett adni, bemutatva a korszak gazdaság-, társadalom- és művelődéstörténeti jellegzetességeit. Feltárta a nagypolitika és a mindennapi élet kontextusait. A rendezvénynek a Soproni Múzeum időszakos kiállítóhelye, a Lábasház (Orsolya tér 5.) adott otthont. A tárlat a testvérintézménnyel, a Soproni Levéltárral együttműködésben került megrendezésre. A kiállítás szervesen kapcsolódott a levéltár által ősszel megrendezett nemzetközi tudományos konferenciához. Igyekezett megjeleníteni a konferencia témájául szolgáló események tárgyasult emlékeit.

A korszak hitelesebb, látványosabb és több nézőpontból történő bemutatása érdekében a Soproni Múzeum helytörténeti, képzőművészeti és iparművészeti gyűjteményeinek darabjai mellett a városi közgyűjtemények (Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltár, Soproni Evangélikus Egyházközség Gyűjteménye) egyedülálló anyagából is szerepeltettünk tárgyakat. Külön érdeklődésre tartott számot a Magyar Nemzeti Múzeum kollégái által készített rekonstrukció, a Kecse-templom egyik sírjából 2010-ben előkerült elő, 1600 körüli spanyol stílusú női viseletről.

A működtetés során ügyeltünk arra, hogy a látogatók korszerű, széleskörű, a legfrissebb kutatási eredményekkel bővíthessék ismereteiket. Célunk volt, hogy az érintőképernyős infópult segítségével maradandó, több érzékszervre ható élményeket biztosítsunk. A látványt jól kiegészítette a számítógép segítségével megszólaló soproni barokk zene, melynek révén a látogatók megismerkedhettek a korszak zenei kultúrájával.

A kiállítás súlypontjait az alábbi témacsoportok alkották:

1. A város a nagypolitika sodrában: háborús idők.
Hadiesemények Sopron vármegyében. A XVII. században a rendi, felekezeti és függetlenségi mozgalmak változtatták hadszíntérré a környéket (Bocskai, Bethlen). Sopron következetes Habsburg-hű politikája. A török Bécs elleni hadjárata (1683).
2. A gazdaság és társadalom állapota.
A bécsi békében biztosított szabad vallásgyakorlat és a városfalak nyújtotta viszonylagos biztonság kívánatosá tette a soproni polgári létet a fejlettebb régiók üldözött protestáns polgárai számára, de a környék főurai és nemesei is a városfalak mögé húzódtak, kulturális és társadalmi sokszínűséget hozva a város életébe. A céhek virágkora, céhes emlékek. A korszak polgárságának életmódja, öltözködése.
3. A vallás és a kultúra dimenziója.
Az evangélikus hit népszerűsége, elterjedése. 1673-ig evangélikus hegemonia. Az evangélikus és a megújuló katolikus egyház elsősorban ideológiai és kulturális síkon zajló küzdelme az oktatás, az irodalom, a zene, a könyvkiadás és a képzőművészetek magas szintű fejlődését eredményezte. Soproni gimnáziumok.
4. A város fénykora: Lackner Kristóf városvezetői tevékenysége.
Lackner életútja, közéleti tevékenysége. A humanista eszmeiség. A Soproni Nemes Tudósok Társasága. A város múltja iránti érdeklődés megjelenése. A soproni

polgárság identitástudatának kialakulása és annak tárgyiasult formái, mint pl. a Sopron- látképek (veduták).

5. A soproni országgyűlések.

A szabad királyi jogállással rendelkező város politikai felértékelődése. Sopron mint az országos politikaformálás színtere: országgyűlések, király- és királyné-koronázások. A soproni országgyűlések történetének, színhelyeinek, relikviáinak bemutatása. A terem közepén a koronázótemplom hangulatának megidézése mennyezetre szerelt molinó és tárgyi emlékek segítségével.

A kiállítás 2012. december 13-án nyílt meg. A szakmai megnyitóbeszédet Dr. Dominkovits Péter, a Soproni Levéltár igazgatója tartotta. A megnyitón megjelentek száma kb. 60 fő volt. Az eseményről beszámoltak a helyi és a regionális médiumok.

A kiállításról szakmai interjú készült a kiállítás rendezőjével, Kelemen Istvánnal a Kisalföld és a soproni Pulzus TV részére.

A helyszínen több alkalommal szakvezetést tartott a kiállítás rendezője. Így január 16-án a soproni idegenvezetőknek, január 29-én a Soproni Múzeum Baráti Kör tagjainak, február 5-én a soproni TIT Szabadegyetemének keretén belül.

Fontos jelezni, hogy e sorok írása közben is látogatható a kiállítás, egészen február 28-áig. Február 16-ára családi napot szervezünk, amelynek keretében gyermekprogramot és felnőttek számára szakvezetést tartunk.

A kiállítás – a vendégkönyvi bejegyzések és a látogatók szóbeli jelzései alapján – sikeres, hiánypótló és a nagyközönség körében népszerű volt.

A Soproni Múzeum ezúton is köszönetét fejezi ki, hogy az NKA Közgyűjteményi Kollégiuma döntésével támogatta a kiállítás megrendezését.

Sopron, 2013. február 8.

Dr. habil. Tóth Imre PhD.
múzeumigazgató

dr. Kelemen István
történész, kiállítás-rendező